

POVĚTRNOSTNÍ HLÁŠENÍ — METEOROLOGICKÉ DEPEŠE

88888 — stálá úvodní skupina.

Jest to úvodní skupina pro druhou část depeše, oznamující, že následují zprávy o termálním větru.

- 1 — stálé rozpoznávací číslo, které označuje, že následují zprávy o termálním větru pro vrstvy od 1 000 do 3 000 m nad hladinou moře.
 - 2 — stálé rozpoznávací číslo, které označuje, že následují zprávy o termálním větru pro vrstvy od 1 000 do 5 000 m nad hladinou moře.
 - 3 — stálé rozpoznávací číslo, které označuje, že následují zprávy o termálním větru pro vrstvy od 5 000 do 9 000 m nad hladinou moře.
- d_d — směr termálního větru.
Šifruje se obdobně jako dd (viz vpředu).
- f_f — rychlost termálního větru v metrech za vteřinu.
Šifruje se obdobně jako f_mf_m (viz vpředu).

Poznámky: 1. Jestliže pozorování pomocí pilotovacího balónku (radiosondy) bylo přerušeno pod 9000 m, ale výše než 7000 m (nebo ve výšce 7000 m) n. hl. m., stanovíme termální vítr pro vrstvu mezi 5000 m a maximální výškou pozorování.

Takto zjištěný termální vítr jest uveden ve skupině 3d_dd_df_ff_f. Bylo-li pilotování přerušeno pod výškou 7000 m, skupina 3d_dd_df_ff_f se v depeši neudává.

2. Jestliže pilotování bylo přerušeno ve výšce pod 5000 m, ale nad 4000 m (nebo ve výšce 4000 m) n. hl. m., stanovíme termální vítr ve vrstvě mezi vrstvou 1000 m a maximální pozorovanou výškou. Takto zjištěný termální vítr se označuje ve skupině 2d_dd_df_ff_f. Jestliže pozorování bylo přerušeno ve vrstvě nižší než 4000 m, tehdy se skupina 2d_dd_df_ff_f v depeši neudává.
3. Jestliže pozorování balónku (radiosondy) bylo přerušeno ve výšce pod 3000 m, skupina obsahující termální vítr se v depeši neudává.

Příklady: a) Balónek (radiosonda) byl sledován do výšky 7850 m. Termální vítr zjistíme a dáme do depeše pro tyto vrstvy:

1. od 1000 do 3000 m, 2. od 1000 do 5000 m, 3. od 5000 do 7850 m.

b) Balónek (radiosonda) byl pozorován do výšky 6900 m. Prvky termálního větru připojí se do depeše pouze pro prvě 2 vrstvy (od 1000 do 3000 a od 1000 do 5000 m).

c) Balónek (radiosonda) byl sledován do výšky 4600 m. Prvky termálního větru se připojují v depeši pro vrstvy 1000—3000 m a 1000—4600 m.

d) Sledování bylo přerušeno ve výšce 3100 m. Do depeše se připojují prvky termálního větru jen pro vrstvu 1000—3000 m.

55555 — stálá úvodní skupina.

Jest to úvodní skupina pro třetí část depeše, oznamující, že následují v depeši prvky o zvláštních bodech.

Tato část depeše, uvedená skupinou 55555, připojuje se k depeši, jestliže v některé výšce (počínaje 1000 m n. m.) byla zjištěna náhlá změna rychlosti nebo směru, zejména:

1. zesílení nebo zeslabení rychlosti větru o síle ne menší než 5 m/sec pro vrstvu ne více jak 500 m, při nezměněném nebo nepatrně změněném směru,
2. ostré stočení větru vpravo nebo vlevo (ne menší než 30°) pro vrstvu ne více jak 500 m,
3. zeslabení větru při silné změně směru větru, kdy balónek nebo radiosonda na diagramu opsal uzavřenou smyčku. Smyčka může být opsána balónkem (radiosondou) při nepřetržitém stáčení se vpravo a nebo vlevo.

H_zH_zH_zH_z — výška zvláštního bodu se zaokrouhlením na desítky metrů. Do depeše se připojují jen zvláštní body, které leží výše než 1000 m n. m.

Za výšku zvláštního bodu bereme tu výšku, v níž se nejsilněji projevuje změna větru. Pro smyčku to bude přibližně ta výška, v níž balónek opisuje vrchol smyčky.

Z — charakteristika zvláštního bodu, který se šifruje podle tabulky:

Šifrová čísla	Charakter zvláštního bodu
0	zesílení větru bez podstatné změny jeho směru
1	slábnutí větru bez podstatné změny jeho směru
2	stočení větru vpravo bez podstatné změny jeho rychlosti
3	stočení větru vpravo se zesílením rychlosti větru
4	stočení větru vpravo se zeslabením rychlosti větru
5	stočení větru vlevo bez podstatné změny rychlosti větru
6	stočení větru se zesílením rychlosti větru
7	stočení vlevo se slábnoucí rychlostí větru
8	změna ve směru téměř opačném — (beze smyčky)
9	smyčka, opsaná buď vpravo (vlevo), neustálé pozvolné stáčení větru vlevo nebo vpravo při nepatrných rychlostech vytvářejících smyčku

Poznámky: 1. V případě, kdy zvláštním bodem je smyčka v depeši po skupině $H_2H_2H_2H_2$ označující tento zvláštní bod, píše se slovo „vlevo“ jestliže se smyčka otočila proti ručičkám hodinovým, nebo „vpravo“ jestliže se smyčka otočila ve směru ručiček hodinových.

Na př. byla pozorována smyčka otáčející se proti směru pohybu hodinových ručiček s vrcholem smyčky 4500 m. V depeši píšeme: 04509 vlevo.

2. Zvláštní body mohou se v depeši označovat jen v těch případech, kdy jejich výška se liší od nejbližší standardní výšky o více než 100 m. Jestliže zvláštní bod je vzdálen od nejbližší standardní výšky méně jak 100 m, v depeši se o něm nezmiňujeme.

3. Jestliže v projekci balónku objeví se nám 2 nebo 3 zvláštní body, skupina $H_2H_2H_2H_2Z$ opakuje se pro každý z nich. Jestliže jejich počet bude větší jak 3, v depeši označíme pouze 3 zvláštní body, které se projeví nejvýrazněji.

Údaje o meteorologických prvcích (teplotě, tlaku, vlhkosti) z vyšších poloh získáváme radiosondážemi. Jest vybudována síť stanic k tomu účelu speciálně vybavených, které ve stanovených termínech vypouští balony, nesoucí zvláštní přístroje, zvané sondy. Tyto přístroje — kombinace meteorologických přístrojů s vysílací radiostanicí — sdělují zvláštními zvukovými signály údaje o tlaku, teplotě a vlhkosti ve vyšších polohách.

Termíny pro vypouštění sond jsou mezinárodně stanoveny na 04.00 a 16.00 hodin SEČ. Zpracované výsledky jsou šifrovány v klíči jehož schema jest:

TEMP IIIii GGP_oP_oP_o T_oT_oT_dT_dT_x

OOHHH

85HHH TTT_dT_dT_x Oddf_mf_m

70HHH TTT_dT_dT_x Oddf_mf_m

50HHH TTT_dT_dT_x Oddf_mf_m

30HHH TTT_dT_dT_x Oddf_mf_m

20HHH TTT_dT_dT_x Oddf_mf_m

10HHH TTT_dT_dT_x Oddf_mf_m

55555 H₁H₁P₁P₁ T₁T₁T_dT_dT_x

H₂H₂P₂P₂ T₂T₂T_dT_dT_x ... atd.

66666 P₁P₁T₁T₁ P₂P₂T₂T₂ ... atd.

22233 ChhHH 22244 whhHH 22255 fhhHH

22266 khhHH 22277 mhhHH

Vysvětlivky k šifrovému klíči.

Úvodní slovo TEMP značí, že následují dále v šifrovaném klíči údaje o měření meteorologických prvků ve vyšších polohách, získané pomocí radiosondy.

Doba a místo vypuštění sondy jsou uvedeny šiframi IIIii GG. V případě, že měřící stanice jest pohyblivá (plující loď nebo expedice) mění se počáteční část šifrovaného klíče na:

TEMP YQL_aL_aL_a L_oL_oL_oGG 88P_oP_oP_o T_oT_oT_dT_dT_x

První část šifrovaného klíče obsahuje zprávy pro hladiny isobarických ploch 1000, 850, 700, 500, 300, 200 a 100 mb.

Druhá část, označená skupinou 55555, používá se pro předávání zpráv o význačných bodech v tom případě, jsou-li také údaje o vlhkosti.

Třetí část, označená skupinou 66666, se použije v tom případě, že chybí údaje o vlhkosti. Když pro všechny body výstupu je vlhkost známá, nepoužije se třetí částí šifrového klíče vůbec.

Čtvrtá část klíče se používá pro předávání zpráv o visuálních pozorováních z letadla (pozorování zrakem).

Význam šifer.

TEMP — úvodní skupina

II — číslo oblasti

iii — indikativ stanice

GG — doba vypuštění radiosondy

P_oP_oP_o — tlak vzduchu ve výšce stanice

T_oT_o — teplota vzduchu na zemi

T_dT_d — rosný bod při zemi

T_x — desetiny stupňů teploty vzduchu a rosného bodu

HHH — výška základních isobarických ploch

TT — teplota vzduchu v celých stupních Celsia

T_dT_d — rosný bod v celých stupních Celsia

T_x — desetiny stupňů teploty vzduchu a rosného bodu

O — stálé rozlišovací číslo

dd — směr větru

f_mf_m — rychlost větru

55555 — stálá rozlišovací skupina

H₁H₁ }
H₂H₂ } — výšky zvláštních bodů
.
.
.

P₁P₁P₁ }
P₂P₂P₂ } — tlak ve zvláštních bodech
.
.
.

T₁T₁ }
T₂T₂ } — teplota vzduchu ve zvláštních bodech
.
.
.

T_dT_dT_d }
T_dT_dT_d } — teplota rosného bodu ve zvláštních bodech
.
.
.

T_x }
T_x } — desetiny stupňů teploty a rosného bodu
.
.
.

66666 — stálá rozlišovací skupina